

Beslutningsforslag nr. B 64. Fremsat den 30. november 2004 af Morten Helveg Petersen (RV), Naser Khader (RV), Martin Lidegaard (RV) og Margrethe Vestager (RV)

Forslag til folketingsbeslutning

om anvendelse af åbne standarder for software i staten

Folketinget pålægger regeringen at sikre, at statens brug af informationsteknologi, herunder brug af software, er baseret på åbne standarder.

Staten bør senest den 1. januar 2007 indføre og vedligeholde et sæt af åbne standarder, der kan tjene til inspiration for øvrige offentlige myndigheder. Åbne standarder bør være en del af grund-

laget for statens indkøb af it-software med henblik på at fremme konkurrencen.

Staten bør sikre, at alle digitale informationer og data, som staten udveksler med borgere, virksomheder og institutioner, findes i formater, der er baseret på åbne standarder.

Bemærkninger til forslaget

Den offentlige sektors indkøb af informationsteknologi bør ske på grundlag af forvaltningens vurdering af, hvorledes drift og service sker mest effektivt, forsvarligt og driftsøkonomisk.

Det er imidlertid en politisk opgave for det første at sikre, at der er fastlagt en strategi for det offentliges indkøb og anvendelse af software, således at den generelt er til gavn for brugere, borgere og virksomheder.

For det andet er det en politisk opgave at sikre, at det offentliges anvendelse af informationsteknologi sikrer enhver borgers demokratiske ret til frit at kunne modtage digitale informationer fra det offentlige og til frit at kunne sende digitale informationer til samme. Disse to politiske mål kan alene opnås, hvis den offentlige sektor stiller krav om, at software, der anvendes i den offentlige sektor og ved kommunikation med den offentlige sektor, baseres på åbne standarder.

For det tredje er det en politisk opgave at sikre rammerne for en fri konkurrence.

Den offentlige it-politik bør sikre den offentlige sektor den bedst mulige software til de lavest mulige priser. Heri indgår parametre som funktionalitet, stabilitet og sikkerhed. Den offentlige it-politik bør medvirke til, at der sikres et konkurrencepræget marked for software i Danmark.

Åbne standarder (open source) betyder, at standarden er frit tilgængelig for dem, der ønsker at anvende den, i modsætning til en lukket standard, som kun udvalgte kan få adgang til og på særlige vilkår. Åbne standarder betyder også, at det er muligt at få adgang til at undersøge standardens indhold og eventuelt ændre den. En åben standard kan løbende revideres i samspil mellem leverandører, brugere og andre interessenter.

Krav om valg af åbne standarder er ikke et krav om, at det offentlige alene eller fortrinsvis indkøber og anvender open source-software. Krav om åbne standarder medfører imidlertid, at den offentlige indkøber af software i væsentlig flere tilfælde vil have et reelt valg mellem open source-software og traditionel lukket software. Open source- og lukket software vil kunne

leve side om side i sund konkurrence, hvis der fastlægges krav om åbenhed.

Der forventes i de kommende år en betydelig vækst i den offentlige sektors anvendelse af digital forvaltning og dermed en generelt større anvendelse af it og internet så vel i den offentlige sektor som mellem den offentlige sektor og den private sektor. For at de forventede gevinster ved den digitale forvaltning kan opnås, kræves der åbenhed i forbindelse med valget af it og åbenhed i kommunikation, udveksling af data og elektroniske dokumenter samt systemer, der kan tale sammen, således at borgere, virksomheder, og det offentlige kan kommunikere indbyrdes. Åbenhed er således et fundamentalt krav såvel i relation til at fremme konkurrencen som til at understøtte det demokratiske aspekt af informationsteknologi. Derfor bør staten senest den 1. januar 2007 indføre og vedligeholde et sæt af åbne standarder.

Som et helt klart udgangspunkt må den offentlige sektors indkøb og anvendelse af software være baseret på åbne standarder. Kun i de tilfælde, hvor der ikke findes et anvendeligt system, der er baseret på åbne standarder, bør den offentlige sektor indkøbe og anvende software, der er baseret på lukkede formater. I sådanne undtagelsestilfælde må der anføres en særskilt begrundelse.

Alle skal som udgangspunkt kunne kommunikere med den offentlige sektor uden krav om valg af en eller enkelte leverandørers software. Det er ikke tilfældet i dag, hvor den offentlige sektors anvendelse af software fra primært én leverandør betyder, at personer, der anvender andre typer af software fra andre leverandører, kan have vanskeligheder med at kommunikere med den offentlige sektor, uden at være tvunget til at bruge én bestemt type software. Det gælder i særlig grad ministerierne, hvorfor det i fremtiden bør sikres, at der minimum er ét åbent format i kommunikationen med borgerne. I dag understøtter den offentlige sektors valg af software baseret på lukkede standarder et marked uden eller med meget lidt konkurrence. Krav om åbenhed – og således ikke krav om fravalg eller tilvalg af særlige leverandører eller software-

typer – vil fremme tiltrængt konkurrence til fordel for hele samfundet.

Offentlige myndigheder skal blive bedre til at udveksle data og informationer. Enighed om åbne standarder vil kunne betyde, at virksomheder og myndigheder kan »stå på skuldrene« af hinanden i stedet for, at de nye større kommuner og regioner udvikler hver

deres systemer, der ikke kan tale sammen. Dette forstærkede samarbejde kan yderligere bruges til, at virksomheder får nemmere ved at udvikle nye løsninger til den offentlige sektor, således at åbne standarder kan indebære betydelige innovationsmuligheder for dansk softwareindustri.

Skriftlig fremsættelse

Morten Helveg Petersen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af åbne standarder for software i staten.

(Beslutningsforslag nr. B 64).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.